

Dialoggrunnlag – utviklingsdialogene med opplæringskontor 2016

Fokus: Hvordan arbeidet i opplæringskontorene, samarbeidet med medlemsbedriftene og opplæringen i medlemsbedriftene ivaretar forventningene om god kvalitet i opplæringen av lærlinger og lærekandidater i et samfunn som er i rask endring, og hvor yrkene kontinuerlig utfordres på å tilpasse seg utviklingen.

Utgangspunkt: Handlingsprogrammet 2016-2019, St.melding 20 og føringer for videre utvikling, Samfunnskontrakten for flere læreplasser og tiden etter 31.12.2015, Tiltaksplan for Kunnskapsskolen fra juni 2015, Indikatorrapporten 2014.

Kilder: [Spørreundersøkelse "årlig rapport 2015"](#), lærlingeundersøkelsen 2015, [tilstandsrapport 2015](#), [NIFU rapport 51/2014](#) (Opplæringskontorene i fag- og yrkesopplæringen – avgjørende bindeledd eller institusjon uten kontroll), årsmeldinger, styrereferater, utviklingsdialogene 2013, [Tilsynsrapport fra Fylkesmannen i Buskerud \(FMB\) fra september 2014](#).

Dialogene skal ende opp i oppsummeringer (se vedlegg) som er forpliktende for opplæringskontor og Utdanningsavdelingen og som blir vedlegg til tilstandsrapporten i 2016 eller 2017. Dette innebærer at oppsummeringene blir offentlige.

Aktuelle temaer

Hva er dere spesielt fornøyd med å ha fått til siden forrige utviklingsdialog? På hvilken måte har denne suksessen skapt ringvirkninger i organisasjonen?

Hva ser dere som opplæringskontor som de tre viktigste innsatsområdene innenfor fag- og yrkesopplæringen de neste 5 årene?

Hvordan kan deres opplæringskontor bidra til at vi sammen lykkes med arbeidet innenfor disse områdene?

Gjennom arbeidet med Samfunnskontrakten har opplæringskontorene og utdanningsavdelingen jobbet målbevisst med å øke antallet godkjente lærebedrifter/antallet medlemsbedrifter samt øke bedriftenes inntak av lærlinger/lærekandidater. NIFU rapporten viser at 62% av lærebedriftene i Buskerud er medlem i opplæringskontor. Fra Indikatorrapporten 2015 ser vi at i Akershus er 59 prosent av lærekontraktene gjennom opplæringskontor, mens i Aust-Agder er 96 prosent av kontraktene det. Buskerud ligger på om lag 70%.

- Hva tror dere er bedriftenes hovedmotiv for å være medlem av et opplæringskontor?
- Hvilke konkrete tiltak vil dere iverksette i 2016-2017 for å knytte til dere flere bedrifter/jobbe for at eksisterende medlemsbedrifter tar inn flere lærlinger/lærekandidater?

Vi lever i et samfunn i utvikling. Teknologiske fremskritt, IKT-verktøy som fornyes langt hurtigere enn tidligere, et Europa i endring der grensene mellom land utviskes og pågangen av flyktninger øker, yrker som forsvinner og nye utdanninger som fødes, er en del av det store bildet.

- Hvordan har opplæringskontoret tilpasset seg samfunnets utvikling når vi ser på yrker i endring, kjennetegn ved dagens ungdom og fremtidens arbeidsliv i Norge?

NIFU rapporten viser at om lag halvparten av opplæringskontorene bruker mer tid nå enn før på kvaliteten i opplæringen og opplæring-/kursvirksomhet. Samtidig påpeker tilsynsrapporten fra FMB at skoleeier skal ha et forsvarlig system som sikrer at alle medlemsbedrifter i et opplæringskontor skal være faglig vurdert og at det skal være kjent hvem som er faglig leder og hvilke personer som er instruktører for lærlingene. Dette med utgangspunkt i Opplæringslovens §4-7 og Forskriftens §3-11 og 3-14:

- Hvordan er arbeidsdelingen mellom opplæringskontoret og medlemsbedriftene? (hvem lager interne planer for opplæringen, hvem gjennomfører halvårlige vurderingssamtaler, hvordan vurderer opplæringskontoret om bedriften kan gi opplæring i hele læreplanen for faget, hvordan godkjennes faglig leder m.m.)

Utdanningsavdelingen har gjennomført lærlingeundersøkelsen en rekke ganger i Buskerud. Svarprosenten har økt fra omlag 21% i 2013 til 45% i 2015. Telemark har til sammenligning om lag 85% svar, mens snittet i Norge ligger så vidt over 50. Lærlingeundersøkelsen gir blant annet konkrete tilbakemeldinger på hvordan lærlingene og lære kandidatene opplever kvaliteten på opplæringen, hvordan de har det som arbeidstakere i et arbeidsmiljø og hvordan relevansen på opplæringen i skole matcher opplæringen i bedrift.

- Hvordan brukes lærlingeundersøkelsen for å øke kvaliteten på opplæringen av lærlingene?
- Hvordan kan vi legge til rette for at oppslutningen og svarprosenten øker?

Skole/arbeidsliv har i dag flere treffpunkter. Samtidig som de yrkesfaglige nettverkene har jevnlige møter, har flere opplæringskontor direkte samarbeid med videregående skoler. I tillegg har også noen av bransjene opprettet fagspesifikke samarbeidsarenaer. Buskerud Fylkeskommune ønsker å legge til rette for fremtidsrettede arenaer for samarbeid skole/arbeidsliv og ber i den forbindelse om innspill fra opplæringskontorene for å ivareta at disse arenaene ivaretar utviklingen av fag- og yrkesopplæringen.

- Dersom opplæringskontoret fritt kunne definere selv, hvordan bør en samarbeidsarena som involverer skole og arbeidsliv settes sammen, hvem skal ha ansvar for drift og hva bør være hovedfokus de nærmeste tre årene?
- Buskerud fylkeskommune jobber med å finne fremtidsrettete samarbeidsformer mellom skole og arbeidsliv. En av mulighetene som utforskes er et tydeligere og mer forpliktende samarbeid med arbeidslivet om opplæringen av elevene på vg1/vg2. I hvilken grad ser deres opplæringskontor/bransje muligheter for at arbeidslivet kan bidra tettere inn i opplæringen av elevene før de starter som lærlinger?